

2012-03-21

Dnr 43-2011:1667

Falu kommun

info@falun.se

Rektorn vid Danholnsskolan

ingrid.stenvall@falun.se

Beslut för grundskola

---

efter tillsyn av Danholnsskolan
i Falu kommun

Tillsyn av Danholnsskolan

Helhetsbedömning

Skolinspektionen genomför tillsyn i Falu kommun under hösten 2011 och våren 2012. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen. Danholnsskolan besöktes av Skolinspektionen den 7 december 2011 och den 11 januari 2012. Skolans verksamhet omfattar förskoleklass, fritidshem och grundskola årskurs 1-6.

Verksamheten i Danholnsskolan präglas av trygghet och studiero. Lärarna i förskoleklassen och grundskolan samverkar och det finns en strävan att verksamheten ska genomsyras av en pedagogisk samsyn. Lärarna känner till läroplanens mål och arbetar med att anpassa undervisningen utifrån elevernas olika förutsättningar och behov. Det är vanligt att undervisningen bedrivs i mindre grupper med varierande gruppsammansättningar. Eleverna informeras om kunskapskraven i olika ämnen och de har möjligheter att påverka arbetssätt och arbetsformer. Eleverna får redovisa sina kunskaper på olika sätt. Lärarna följer elevernas kunskapsutveckling och sociala utveckling och upprättar individuella utvecklingsplaner i samband med utvecklingssamtal. I de individuella utvecklingsplanerna ingår det dock skriftliga omdömen endast i några av de ämnen som eleverna får undervisning i.

Det bedrivs ett aktivt värdegrundsarbete i skolan och enligt personal och elever är det mycket sällan som kränkande behandling förekommer. Skolan har en plan mot kränkande behandling men denna plan revideras inte årligen och är inte utformad på ett sätt som svarar mot författningarnas krav.

När det gäller elevernas kunskapsresultat finns det uppgifter om resultat i nationella prov i årskurs 3 år 2010 och 2011. När det gäller årskurs 5 har det endast redovisats resultat i olika ämnen 2010. Det framgår av redovisningen att kunskapsresultaten i flera ämnen var svaga, främst i svenska, engelska och matematik. Enligt uppgift från rektorn gjordes det inte någon insamling av elevernas kunskapsresultat vårterminen 2011 och det gjordes inte heller nationella prov i årskurs 5 detta år. Till följd av detta saknas det uppgifter för 2011 om

kunskapsresultaten i årskurs 5. Det är enligt Skolinspektionen inte godtagbart att rektorn därmed saknar kunskap om elevernas kunskapsresultat på skolövergripande nivå.

I Danholnsskolan bedrivs det inte ett systematiskt, kontinuerligt kvalitetsarbete som omfattar planering, utveckling och uppföljning av verksamheten. Till följd av det saknas underlag som kan ligga till grund för beslut om vilka åtgärder som behöver vidtas för att utveckla verksamheten i syfte att nå en högre måluppfyllelse. Rektorn behöver se till att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete. Rektorn behöver även utveckla och ta ett tydligare ansvar för ledning och samordning av verksamheten utifrån uppdraget och de nationella målen.

Avslutningsvis finner Skolinspektionen det anmärkningsvärt att det kvarstår brister som påtalats i Skolverkets beslut efter tillsyn i Danholnsskolan i Falu kommun den 16 december 2005 (dnr 53-2004:2935). Ett exempel på detta är skolans kvalitetsarbete med sammanställningar, analyser och redovisningar av elevernas kunskapsresultat.

Skolinspektionen pekar i denna tillsyn på ett antal områden som huvudmannen måste åtgärda för att förbättra elevernas måluppfyllelse och uppfylla författningarnas krav.

Beslut

Föreläggande

De beskrivna bristerna som Skolinspektionen konstaterat vid tillsynen av Danholnsskolan i Falu kommun måste åtgärdas för att huvudmannen ska uppfylla författningarnas krav och eleverna därmed ska få den utbildning de har rätt till.

En utförligare redogörelse av konstaterade brister finns nedan under rubriken *Skäl för beslut*.

2012-03-21

3 (11)

Dnr 43-2011:1667

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Falu kommun att senast den **21 juni 2012** avhjälpa påtalade brister genom att vidta nedanstående åtgärder.

De vidtagna åtgärderna ska samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Trygghet och studiero

Det finns inte en plan mot kränkande behandling som anger vilka åtgärder som ska vidtas och hur de ska följas upp.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med trygghet och studiero.

I detta ingår att:

- Det för skolenheten finns en plan mot kränkande behandling som anger vilka åtgärder som ska vidtas och hur de ska följas upp (6 kap. 8 § skollagen).

Särskilt stöd

Rektorn fattar inte beslut om särskild undervisningsgrupp i enlighet med författningarnas krav.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med särskilt stöd.

I detta ingår att:

- Rektorn fattar beslut om särskild undervisningsgrupp (3 kap. 9 § andra stycket samt 11 § skollagen).

Bedömning och betygssättning

Eleven och elevens vårdnadshavare informeras inte fortlöpande om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med bedömning och betygssättning.

I detta ingår att:

- De skriftliga omdömena avser elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven (10 kap. 13 § skollagen).

2012-03-21

4 (11)

Dnr 43-2011:1667

- Det i de individuella utvecklingsplanerna framgår vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt (10 kap. 13 § skollagen).

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Rektorn tar inte sitt ansvar som pedagogisk ledare och chef och verkar för att utbildningen utvecklas.

Rektorn tar inte ansvar för skolans resultat och för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete vid skolenheten, samt omsätter inte resultaten i åtgärder för att uppfylla de nationella målen.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

I detta ingår att:

- Rektorn har god kunskap om det inre arbetet i skolan och verkar särskilt för att utbildningen planeras och utvecklas med inriktning att uppfylla de nationella målen för utbildningen (2 kap. 9. § första stycket, 4 kap. 4-5 §§ skollagen, Lgr 11, avsnitt 2.8).
- Rektorn ser till att lärarna får kontinuerlig pedagogisk ledning i syfte att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen (Lgr 11, avsnitt 2.8).
- Rektorn ansvarar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen (4 kap. 4 § första stycket skollagen).
- Rektorn tar ansvar för att kvalitetsarbetet är dokumenterat och att det finns rutiner för att redovisa konstaterade utvecklingsbehov till huvudmannen (4 kap. 6-7 §§ skollagen).

2012-03-21

5 (11)

Dnr 43-2011:1667

Skäl för beslut

Måluppfyllelse

Kunskapsresultat

I årskurs 3 var det 2010 83 procent av eleverna som nådde de nationella målen i svenska, 100 procent i matematik och 83 procent i engelska. I de nationella proven 2011 var det mellan 83 till 92 procent av eleverna som nådde kravnivån i de olika delproven i svenska och matematik. Skolan lämnade den 27 oktober 2011 en redovisning till huvudmannen där rektorn anger att lärarna bedömt att nästan samtliga elever skulle nå kunskapskraven i de ämnen som de fick undervisning i. I svenska, engelska och matematik var det enstaka elever som inte bedömdes nå kunskapskraven.

När det gäller årskurs 5 har det redovisats resultat från 2010. Enligt dessa uppgifter var det 64 procent av eleverna som nådde målen i svenska respektive engelska, 73 procent i matematik, 82 procent i idrott och hälsa, samhällsorienterande och naturorienterande ämnen samt 91 procent i teknik, musik, hem- och konsumentkunskap och slöjd. Rektorn anger att det för 2011 saknas uppgifter eftersom det då inte gjordes någon insamling av elevernas kunskapsresultat i olika ämnen. Det gjordes inte heller några nationella prov i årskurs 5 detta år. I skolans redovisning den 27 oktober 2011 till huvudmannen anges att lärarna bedömde att nästan samtliga elever skulle nå kunskapskraven i de ämnen de fick undervisning i.

Resultat av värdegrundsarbetet

Skolinspektionen genomförde inför tillsynen en enkätundersökning som riktades till elever i årskurs 5, personal och föräldrar. Enligt personalens svar (100 procent svarsfrekvens) finns det en god kunskap om vad personalen ska göra om det uppmärksammas kränkande behandling och åtgärder vidtas då omgående. I enkätsvar från eleverna (100 procent svarsfrekvens) framkommer att eleverna inte alltid uppfattar att det är studiero i klassrummen. Området "respekt och ömsesidigt förtroende" får däremot ett något högre värde än genomsnittet för övriga verksamheter som ingår i enkätundersökningen.

2012-03-21

6 (11)

Dnr 43-2011:1667

Vid intervjuer beskriver personal, samt elever i årskurserna 3-6, att det mycket sällan förekommer kränkande behandling. Eleverna beskriver att de uppfattar att det är tryggt och lugnt i skolan och att det som regel är studiero.

Skolan har inte genomfört någon egen enkätundersökning eller på annat sätt samlat in uppgifter om resultat av skolans värdegrundsarbete.

Föreläggande:

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Det finns inte en plan mot kränkande behandling som anger vilka åtgärder som ska vidtas och hur de ska följas upp.

Motivering:

Enligt skollagen ska kränkande behandling förebyggas och förhindras. Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

För läsåret 2011/12 har Danholnsskolan en plan benämnd likabehandlingsplan. Planen är identisk med den plan som gällde föregående läsår. Planen innehåller inte några uppgifter om vilka åtgärder som ska påbörjas eller genomföras under 2011/12 och det saknas en redogörelse av tidigare genomförda insatser.

Sammanfattningsvis visar utredningen att skolans plan mot kränkande behandling inte revideras årligen och att den saknar ett flertal av de uppgifter som ska ingå i en sådan plan. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Falu kommun föreläggs att åtgärda bristen.

Författning:

6 kap. 8 § skollagen

2012-03-21

7 (11)

Dnr 43-2011:1667

Bedömningsområde: Särskilt stöd**Bedömning:**

Rektorn fattar inte beslut om särskild undervisningsgrupp i enlighet med författningarnas krav.

Motivering:

I skollagen anges att om det finns särskilda skäl får beslut fattas om att särskilt stöd ska ges enskilt eller i en annan undervisningsgrupp (särskild undervisningsgrupp) än den som eleven normalt tillhör. När det gäller beslut om särskild undervisningsgrupp får rektorn inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan. Av förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 sid. 292f.) framgår det bland annat att placering i en särskild undervisningsgrupp ska ses som en lösning när alternativet att låta eleven gå kvar i den ordinarie undervisningsgruppen har prövats. Placeringen ska föranledas av elevens behov och en bedömning att dessa bäst kan tillgodoses i en särskild undervisningsgrupp. Placeringen ska regelbundet omprövas. Skolan måste upplysa om möjligheten att överklaga samt noggrant dokumentera vilka beslut som fattats i samband med placeringen. Uppföljning och utvärdering av de insatta åtgärderna ska ske med viss regelbundenhet och i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare.

I Danholnsskolan anger rektorn att eleverna vid behov får stöd i de olika ämnen som de får undervisningen i. Det särskilda stödet kan ges på olika sätt, såväl inom som utanför den ordinarie klassens ram. Det finns även en grupp, Klippan, där några elever får undervisning av lärare samt skolans specialpedagog. Dessa elever, som har bedömts vara i behov av särskilt stöd, tillhör en klass men får som regel undervisning i Klippan i olika ämnen och under en stor del av skoldagen. Det finns exempel på att en elev får all undervisning i Klippan. Enligt uppgift från lärare och eleven har det särskilda stödet getts på detta sätt under en längre period. Det finns dock inte beslut om att särskilt stöd ska ges i en särskild undervisningsgrupp, däremot finns det noterat i elevens åtgärdsprogram att de ska få undervisning i Klippan.

Sammanfattningsvis visar utredningen att rektorn inte har fattat beslut om att särskilt stöd ska ges i en särskild undervisningsgrupp. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Falu kommun föreläggs att åtgärda bristen.

2012-03-21

8 (11)

Dnr 43-2011:1667

Författning:

3 kap. 9 och 11 §§ skollagen

Bedömningsområde: Bedömning och betygssättning

Bedömning:

Eleven och elevens vårdnadshavare informeras inte fortlöpande om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling.

Motivering:

Enligt skollagen ska lärare, elev och elevens vårdnadshavare vid utvecklingsamtal samtala om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas. Läraren ska i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens utveckling i de ämnen som eleven får undervisning i.

Enligt intervju med lärarna ges skriftliga omdömen i svenska, engelska, matematik och idrott och hälsa. Enligt lärarna ska arbetet med skriftliga omdömen utvecklas så att det på sikt ska ingå sådana omdömen i alla ämnen som en elev får undervisning i. Vidare framkommer det i intervju med lärarna att de inte får några skriftliga omdömen från de lärare i Sundbornsskolan som undervisar eleverna där i trä- och metallslöjd respektive textilslöjd.

Vid Skolinspektionens dokumentgranskning av individuella utvecklingsplaner konstateras att skriftliga omdömen ges endast i ett eller några av ovan nämnda ämnen. Vidare saknas det uppgifter om vilka insatser som ska vidtas för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det i de individuella utvecklingsplanerna inte ingår skriftliga, nyanserade omdömen i de olika ämnen som en elev får undervisning i. Det framgår inte heller vilka insatser som ska vidtas för att eleven ska nå kunskapskraven och utvecklas så långt som möjligt. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Falu kommun föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning:

3 kap. 4 §, 10 kap. 13 § skollagen

2012-03-21

9 (11)

Dnr 43-2011:1667

Bedömningsområde: Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning:

Rektorn tar inte sitt ansvar som pedagogisk ledare och chef och verkar för att utbildningen utvecklas.

Rektorn tar inte ansvar för skolans resultat och för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete vid skolenheten, samt omsätter inte resultaten i åtgärder för att uppfylla de nationella målen.

Motivering:

I skollagen anges att det pedagogiska arbetet vid en skolenhet ska ledas och samordnas av en rektor. I läroplanen anges att rektorn som pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig personal i skolan har det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen. Vidare har rektorn, enligt skollagen och läroplanen, ansvar för skolans resultat och för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete med planering, uppföljning och utveckling av utbildningen utifrån de nationella målen. På enhetsnivå ska kvalitetsarbetet genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

Rektorn i Danholnsskolan har tidigare arbetat som lärare och tillträdde rektorstjänsten från och med april 2011. Rektorsuppdraget omfattar tre skolor; Danholnsskolan, Sundbornsskolan och Toftaskolan. Sedan höstterminen 2011 går rektorn den statliga rektorsutbildningen. Rektorn anger att hon har försökt sätta sig in i det inre arbetet på respektive skola och har påbörjat ett arbete som syftar till att utveckla verksamheterna. Till följd av tidsbrist hinner hon dock bara vara i Danholnsskolan en dag i veckan och det har inte funnits tid till lektionsbesök i den omfattning som rektorn avsett. Rektorn anger att det sedan januari 2012 har inrättats en deltidstjänst som biträdande rektor, vilket ska leda till en avlastning av rektorns administrativa uppdrag.

Enligt rektorn bedrivs det inte ett systematiskt kvalitetsarbete och det görs inte uppföljningar och analyser av exempelvis skolövergripande kunskapsresultat eller resultat av skolans värdegrundsarbete. Rektorn kan inte heller redovisa vilka kunskapsresultat som nås på skolövergripande nivå. Vid intervju med lärare anges att de följer upp elevernas kunskapsresultat och diskuterar dem i

arbetslaget, däremot inte med rektorn. Lärarnas bedömning av elevernas förväntade måluppfyllelse redovisas några gånger per år till grundskolechefen.

Vidare framkommer det vid intervju med rektorn att hon inte är införstådd med exempelvis bristerna i de individuella utvecklingsplanerna eller att elever i Klippan får merparten av sin undervisning där (se tidigare avsnitt i detta beslut). Vid intervju med lärare anges att det är positivt att rektorn har sett till att tid har avsatts för pedagogiska diskussioner, bland annat om den nya läroplanen och individuella utvecklingsplaner. Enligt lärarna har rektorn dock inte haft tid att vara med i detta arbete till följd av arbetsbelastningen. Lärarna anger att de utifrån rådande förhållande försöker arbeta vidare, ta ansvar och lösa olika frågor själva.

Sammanfattningsvis visar utredningen att rektorn behöver utveckla och ta ett tydligare ansvar för ledning och samordning av verksamhet utifrån uppdraget och de nationella målen. Rektorn behöver även se till att det bedrivs ett systematiskt, kontinuerligt kvalitetsarbete som omfattar planering, uppföljning och utveckling av verksamheten. Detta kvalitetsarbete ska dokumenteras. Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav i dessa delar och Falu kommun föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning:

2 kap. 9 §, 4 kap. 4-7 §§ skollagen, Lgr 11, avsnitt 2.8

Bakgrund

Beskrivning av Danholnsskolan

Danholnsskolans verksamhet omfattar förskoleklass, grundskola årskurs 1-6 och fritidshem. I januari 2012 är det 15 elever i en förskoleklass samt 71 elever i grundskolan, dvs. totalt 85 elever. Klasserna i grundskolan är åldersblandade: två klasser med årskurs 1-3 och två med årskurs 4-6. Den pedagogiska personalen är indelad i två arbetslag: ett för förskoleklass och årskurs 1-3 samt ett för årskurs 4-6. Verksamheten leds sedan april 2011 av en rektor som även är rektor i Sundbornsskolan och Toftaskolan. Från januari 2012 finns det en biträdande rektor som arbetar med administrativa uppgifter.

2012-03-21

11 (11)

Dnr 43-2011:1667

I Danholnsskolan förläggs undervisning på fredagar till en närliggande skog, där undervisningen utformas tematiskt i ämnena idrott och hälsa och naturorienterande ämnen. Utöver detta bedrivs undervisningen i idrott och hälsa i skolans idrottshall för de elever som går i årskurs 1-3. Eleverna i årskurs 4-6 åker till en modernare idrottshall som finns i Sundbornsskolan. De undervisas där av en lärare från Danholnsskolan. I trä- och metallslöjd samt textilslöjd får eleverna undervisning i Sundbornsskolan av lärare som är anställda i den skolan.

I ärendets slutliga handläggning har undervisningsrådet Annica Emmervall deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Håkan Eilard
Enhetschef

Anna Löfström
Undervisningsråd

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med

2 (2)

anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).